

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępa

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **A. B.**

oskarżonego z art. 158 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 23 lipca 2024 r. kasacji prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 29 lutego 2024 r., IV Ka 366/24,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Jarocinie

z dnia 15 czerwca 2023 r., II K 78/22

**uchyla wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu w zaskarżonej części,
to jest co do rozstrzygnięcia zawartego w jego pkt I.1. i w tym
zakresie sprawę przekazuje temu Sądowi do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

Małgorzata Gierszon Wiesław Koziół Andrzej Stępa

[PGW]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 lutego 2024 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu, w sprawie IV Ka 366/22 zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Jarocinie z dnia 15 czerwca 2023 r. sygn. II K 78/22, w części tj. w zakresie jego pkt 4 w ten sposób, iż na podstawie art. 43 § 1 kk ustalił okres orzeczonych w stosunku do oskarżonego A. B. środków karnych na okres 3 lat (pkt I wyroku Sądu II instancji), w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od tego wyroku wniósł prokurator zaskarżając go w zakresie jego pkt I.1, to jest w części zmieniającej wyrok Sądu I instancji. Zarzucił w niej rażące, mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego polegające na niewłaściwym zastosowaniu art. 434 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. poprzez orzeczenie ustalające długość trwania środków karnych orzeczonych w stosunku do oskarżonego A. B. w wyroku Sądu odwoławczego na okres 3 lat, podczas, gdy orzeczenie Sądu I instancji określało okres obowiązywania środków karnych na okres 2 lat, przy braku zaskarżenia wyroku Sądu I instancji na niekorzyść oskarżonego. W związku z tym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi w II instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka podlega uwzględnieniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Sąd Rejonowy w Jarocinie, w punkcie 4, przywołanego powyżej wyroku z dnia 15 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 78/22, orzekł wobec oskarżonego A. B. środki karne w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego A. H. na odległość mniejszą niż 50 metrów oraz zakazu kontaktowania się z nim w jakikolwiek sposób, określając okres obowiązywania zakazów na 2 lata. Wyrok Sądu I instancji został zaskarżony jedynie przez obrońcę oskarżonego A. B. na jego korzyść w zakresie przyjętej kwalifikacji czynu.

Sąd II instancji dokonał zmiany wyroku na niekorzyść oskarżonego zmieniając okres orzeczonych środków karnych z 2 na 3 lata. Zgodnie z treścią art. 434 § 1 k.p.k. Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego jedynie wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, oraz w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia.

W przedmiotowej sprawie przesłanki takie nie nastąpiły. Wyrok Sądu Rejonowego nie był zaskarżony na niekorzyść oskarżonego.

Sąd II Instancji wskazał w uzasadnieniu, zmieniając w części zaskarżony wyrok Sądu I instancji, że pozostawał w błędnym przekonaniu, iż w treści tego wyroku nie określono czasu trwania środków karnych orzeczonych w stosunku do A. H. Określił zatem niejako „z urzędu” czas ich obowiązywania na 3 lata, działając na podstawie art. 440 k.p.k. w mylnym przekonaniu o orzekaniu na korzyść oskarżonego.

W konsekwencji, orzeczenie Sądu II Instancji w zaskarżonej części nastąpiło bez koniecznego zaskarżenia wyroku Sądu I instancji na niekorzyść oskarżonego w zakresie kary i środków karnych, z oczywistym naruszeniem zasady *reformationis in peius*.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Małgorzata Gierszon Wiesław Koziół Andrzej Stępka

[J.I.]

[ał]